

**Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testületének
21/2023. (VI. 6.) önkormányzati rendelete**

a fás szárú növények és zöldfelületek védelméről és a fakivágás helyi szabályairól

Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 46. § (1) bekezdése c) pontjában és 48. § (1) és (2) bekezdésében, valamint a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 142/C. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 2. és 11. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva, a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 48. § (3) bekezdése szerinti szervek véleményének kikérésével a következő rendeletet alkotja:

*I. Fejezet
Általános rendelkezések*

A rendelet célja

1. §

E rendelet célja a Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat (a továbbiakban: Önkormányzat) közigazgatási területén élő növényállomány megőrzése, védelme és fejlődésének biztosítása. Ennek érdekében kifejezett cél

- a) az Önkormányzat közigazgatási területén található zöldfelületek védelme és szakszerű fenntartása,
- b) e területeken a növényállomány indokolatlan károsításának, elpusztításának megelőzése, elhárítása, illetve a bekövetkezett károsodás csökkentése, a megszűnő vagy rongálódó zöldterület növényállományának pótlásáról való gondoskodás, és
- c) a fás szárú növények védelme, fenntartása, rongálásuk megakadályozása, kivágásuk szabályozása és a szakszerű pótlásokról való gondoskodás.

A rendelet hatálya

2. §

(1) E rendelet hatálya kiterjed az Önkormányzat közigazgatási területén található zöldfelületekre és fás szárú növényekre a (2) bekezdésben meghatározott kivételekkel.

(2) E rendelet hatálya nem terjed ki:

- a) a külön törvény és kormányrendelet hatálya alá tartozó fás szárú növényekre,
- b) a mozgatható tartóedénybe (pl. növényláda, planténer) ültetett, illetve a talajkapcsolattal nem rendelkező (pl. épületekből, épületrészekből, várfalból kinőtt) fás szárú növényekre,
- c) az emberi fogyasztásra alkalmas, alapvetően a gyümölcséért termesztett és gondozott növényfajokra,
- d) a nem közterület megnevezésű ingatlanon álló cserjékre.

Értelmező rendelkezések

3. §

E rendelet alkalmazása szempontjából:

1. *Csurgóterület*: A lombkorona kiterjedésének a talajra vetített függőleges vetülete, a külső támasztó- és szállító gyökérrendszert, valamint a felszívó gyökérzet egy részét borító talajterület. Átmérője

20. *Iskolázott fa:* Nevelése során legalább kétszeri gyökéralávágással vagy átültetéssel nevelt fa, amelynek a felhasználás előtti kiemeléskor szabályos koronája, továbbá hajszálgyökerekkel dúsan átszőtt és tömött földlabdája van.
21. *Kiszáradt fa:* olyan fa, amely a vegetációs időszak során nem rendelkezik élő lombozattal.
22. *Koronaalap:* a törzs legfelső pontja, amelyből a korona elágazik. A koronaalap az edénnyalábok fontos találkozási pontja, e nyalábokat szétágaztatja a korona felé. Sérülései nehezen gyógyítható, súlyos sérülései a fáknak.
23. *Közterület:* minden olyan állami vagy önkormányzati tulajdonban álló terület, amelyet az ingatlan-nyilvántartás közterületként tart nyilván.
24. *Közhasználatú terület:* a tulajdonos személyétől, illetve a tulajdonformától függetlenül minden olyan terület, amely mindenki számára korlátozás nélkül vagy azonos feltételek mellett igénybe vehető, ideértve a közterületnek közútként szolgáló és a magánterületnek a közforgalom elől el nem zárt részét is.
25. *Különleges értékű fa:* adott közigazgatási terület szempontjából kiemelt szakmai, tudományos, település- és kultúrtörténeti értéket képviselő fás szárú növény.
26. *Metszés:* fás szárú növény szakszerű visszavágása, metszése, mely a lombkorona 30%-át el nem érő mérték esetén metszésnek, a lombkorona 30-50%-át érintő esetben erőteljes metszésnek minősül.
27. *Minősített Favizsgáló:* a Magyar Faápoló Egyesülete (továbbiakban: MFE) által vezetett Minősített Favizsgáló jegyzékben szereplő, faápolási/favizsgálati szaktevékenységet végző szakember, aki a MFE szakmai irányelveit követve végzi munkáját, vizsgálati módszereinek leírása, dokumentációja megfelel a szakmai követelményeknek.
28. *Nyugalmi időszak:* A lombhullás végétől a rügyfakadás kezdetéig tartó időszak. A vegetációs időszak ellentéte.
29. *Statikai biztonsági védőzóna:* A fa statikai egyensúlyának megtartására szolgáló, vastag (tartó és támasztó) gyökérzetét borító talajterület. Átmérője a fa törzsatméréjének a kilencszerese (sugara a fa törzsatméréjének négyszerese a gyökérnyaktól mérve), melyen felszín alatti munkálatok végzése tilos.
30. *Talajcsere:* Az a tevékenység, amikor az ültetőgödör talaját igazolt származási helyről beszerzett, a növény számára megfelelő minőségű ültetőközegre cseréljük.
31. *Továbbnevelt sorfa:* kertészeti faiskolai szabványoknak megfelelő, legalább 12-14 cm törzskörméretű, 220 cm törzsmagasságú, többször iskolázott, fajra és fajtára jellemző szabályos növekedésű, egyenletes ágelosztású, többéves, koronás fa.
32. *Törzsatmérő:* A fatörzs talajfelszínétől számított 1 m magasságában, bokorfa esetén az első elágazás alatt mért körátmérője, centiméterben kifejezve.
33. *Törzskörméret:* A fatörzs talajfelszínétől számított 1 m magasságában, bokorfa esetén az első elágazás alatt mért kerülete, centiméterben kifejezve.
34. *Törzsmagasság:* A fa törzsének a talajszinttől az első elágazásig mért hosszúsága, centiméterben kifejezve.
35. *Törzsvédelem:* Az ültetett fa törzsének védelme a mechanikai sérülésektől és az időjárás káros behatásaitól.
36. *Tültelepítés:* a nem közterület megnevezésű ingatlan területén 80 m²-enként több mint 1, faja szerint növekedése során legalább 8 m koronaátmérőt elérő fa található, vagy ha a lombkoronaszint teljesen záródott.
37. *Ültetőgödör:* A telepítendő fás szárú növény méretének és igényeinek megfelelő, talajcserével előkészített terület.
38. *Ültetési terv:* A fa ültetésének részletes dokumentációja.
39. *Várostartó fa:* a káros környezeti hatásoknak (pl. levegőszennyezés, talaj-, talajvíz szennyezettség, sózás) ellenálló fajfajta.
40. *Vegetációs időszak:* A lombhullató növényeknek a rügyfakadás kezdetétől a lombhullás végéig tartó időszaka, mely március 15-től október 15-ig tart.
41. *Zoológiai szakvélemény:* okleveles biológus vagy természetvédelmi mérnök/szakmérnök által készített, a fás szárú növény által lakott, és/vagy azon fészkelő védett állatokra vonatkozó szakvélemény.

- (4) Tilos a zöldterületek növényzetét, felszerelési tárgyait vagy azok tartozékát, az ott elhelyezett köztéri műtárgyakat megrongálni, elpusztítani.
- (5) Járművel, kerékpárral csak a zöldterületek erre a célra kijelölt útjain lehet közlekedni.
- (6) Parkosított területre gépkocsival vagy más járművel behajtani, ott megállni tilos.
- (7) Zöldterületen gépjárművet javítani, mosni, valamint ilyen célra a közkifolyót, kerti csapot igénybe venni tilos.
- (8) Zöldterületen szemetelni, azt bármilyen módon (pl. útszóró sóval, higítószerrel, ásványi olajokkal, savakkal, lúgokkal, festékekkel, cementtel vagy más kötőanyagokkal) beszennyezni, vagy azon törmelék vagy egyéb tárgyat engedély nélkül elhelyezni tilos.
- (9) A zöldterületet a rendeltetésétől eltérő célra (például: árusítás, rendezvények, egyéb üzleti tevékenység) a tulajdonos előzetes egyetértésével, csak megfelelő engedéllyel, ideiglenesen, a helyreállítás költségeinek megtérítése és az esetleges hatósági engedélyezés során megállapított megfelelő biztosítékok kikötése mellett lehet használni. A használat megkezdése előtt a tulajdonos és a használó által közösen végzett, megelőző állapotfelmérés szükséges.
- (10) A zöldfelületeket, az azokon átvezető útvonalakat, sétányokat, játszótereket, játszószerkeket mindenki csak saját felelősségére, rendeltetés szerűen, a jelen rendeletben, más jogszabályokban és a tulajdonos által meghatározott feltételek szerint használhatja. A tulajdonos a zöldfelületeken elsődlegesen a növények fejlődését, életben maradását szolgáló feltételeket köteles kialakítani, és ehhez igazodóan gondoskodik az útvonalak, sétányok kialakításáról.
- (11) A helyi közlekedéssel összefüggő feladatok megvalósítása során úgy kell eljárni, hogy a közutat, járdát szegélyező, illetőleg a közúti forgalmat irányító vagy elválasztó, részben vagy egészben növényzettel borított közterületen – a közlekedés és a parkolás feltételeinek biztosítása mellett – a zöldterület kellő védelmet kapjon, annak érdekében, hogy funkcióját folyamatosan betöltse és épségben fennmaradjon.
- (12) Tilos a zöldterületen közműveket fektetni, kivéve, ha a közműfektetés alapos indokkal, jogszabály, helyi építési szabály vagy településképi rendelkezés alapján, műemléki érték védelme érdekében, vagy közútkezelő burkolatbontási hozzájárulása hiányában más nyomvonalon nem oldható meg és a közműfektetést végző szervezet vagy személy a tulajdonos felé kötelezettséget vállal a szakszerű helyreállításra, és azt a tulajdonos elfogadja.
- (13) A halasztást nem tűrő igénybevételek (pl. csőtörés) esetén az igénybe vevő köteles a tulajdonost haladéktalanul értesíteni, és gondoskodni az eredeti állapot 30 napon belül – a tulajdonossal egyeztetett módon – történő helyreállításáról, az érintett terület és közvetlen környezete tisztán tartásáról, a keletkezett hulladék eltávolításáról, a növényzet és állatvilág védelméről. Ha a növényültetés és az egyéb helyreállítási munkák szakmai okok alapján ezen időn belül nem végezhetők el, akkor azokat a legközelebbi ültetési időszakban kell végrehajtani.
- (14) Aki a közterületen lévő növényzetet megrongálja, köteles az eredeti állapotot helyreállítani, ha ez nem lehetséges, akkor a rongálással okozott kárt megtéríteni az Önkormányzat részére. Fák visszafordíthatatlan károsítása esetén a kár mértékét e rendelet 22. §-a szerint kell megállapítani.

Fák telepítése, fenntartása és általános védelme

6. §

fa saját geometriai jellemzőihez igazodóan lehetséges, annak figyelembevételével, hogy a fentiekben lehatárolt talajterfogat méretek nem csökkenhetnek.

(6) Az ültetőgödört a telepítendő fa, facsemete tulajdonságainak, élettani sajátosságainak megfelelő ültetőközeggel kell feltölteni. Az ültetőgödör eredeti talaját csak legalább 50%-ban jó minőségű termőfölddel és az ültetendő növény eredését segítő talajjavító anyagokkal keverve lehet visszatölteni.

(7) A lombos fa kiültetésekor

- a) 20 cm alatti törzskörméret esetén: legalább kétszer iskolázott,
- b) 20-30 cm törzskörméret esetén: legalább háromszor iskolázott,
- c) 30 cm törzskörméret felett: legalább négyszer iskolázott legyen.

(8) Lombhullató fás növényt vegetációs időben nem, csak nyugalmi állapotban szabad ültetni (kivételt képeznek a természetödevényben nevelt növények). Földlabdás örökzöld növényeket a lombhullató fák nyugalmi állapotával megegyező időszakban, a természetödevényben nevelt örökzöld növényeket a fajra jellemző eredési optimum időszakában is lehet ültetni.

(9) A beültetett fát az ültetés után támasztani és/vagy rögzíteni kell, az MSZ 12172:2019 szabványban meghatározott módok szerint.

(10) Fás szárú növény megtarthatósága érdekében műszaki-tervezési, mérnökbiológiai és gyökérmenedzsment eszközök alkalmazásának követelménye írható elő.

Fák általános védelme

8. §

(1) Tilos az élő fára plakátot, hirdetést vagy más reklámhordozót kiragasztani, kiszégezni.

(2) Tilos a fahelyek és a fás szárú növényekkel beültetett zöldfelületek taposása, szennyezése, azon a járművel parkolás vagy a talaj tömörödésével, a növények (pl. gyökérnyak vagy a törzs) sérülésével járó tevékenységek végzése. Közterületi vendéglátó teraszok és rendezvények esetében gondoskodni kell az ott lévő fás szárú növények megóvásáról, különösen a taposás és ráparkolás elleni védelméről.

(3) Tilos a fa kezelőjének hozzájárulása nélkül a fákon bármilyen tárgyat, eszközt, berendezést elhelyezni, vagy a fákhoz rögzíteni. A fán talált vagy ahhoz rögzített tárgyat, eszközt, berendezést a fa kezelője a tárgy, eszköz, berendezés tulajdonosának értesítése vagy jóváhagyása nélkül eltávolíthatja.

(4) A rendelet hatálya alá eső területen lévő fás szárú növény tulajdonosa vagy kezelője köteles a fás szárú növényt a mindenkori szakmai szempontoknak megfelelően jól karban tartani vagy tartatni. Jó karbantartásnak minősül különösen a fás szárú növény

- a) fajra jellemző és fajtulajdonságainak, növekedési jellemzőinek megfelelő (csak az elengedhetetlenül szükséges mértékű) metszése, ifjítása, sérüléseinek kezelése (sebkezelés),
- b) megfelelő tápanyag- és vízellátottságának biztosítása, továbbá
- c) eltávolítása kiszáradás esetén.

(5) Ha a fa a jó karbantartás elmaradása miatt válik élet-, egészség- vagy vagyónvédelmi szempontból veszélyessé, akkor az a tulajdonosnak felróható.

(6) Amennyiben bárki a rendelet hatálya alá tartozó fás szárú növényben, annak törzsében, gyökérzetében, ágrendszerében sérülést, faértékcsökkenést okoz, a faápolási költségek megtérítésére, az értékcsökkenés pénzbeli megfizetésére, illetve visszafordíthatatlan károkozás esetben a fás szárú növény pótlására köteles.

(10) Földmunkák során 5 cm-nél vastagabb gyökerek elvágása lehetőség szerint kerülendő. Amennyiben szükséges, az 5 cm alatti gyökereket metszéssel kell levágni, metszés után a metszési felületet növekedést serkentő anyaggal kell kezelni.

(11) A fák gyökérszónájának a felszínre kerülésekor a gyökérzetet óvni kell a kiszáradástól, a gyökerek szabadon nem állhatnak, azokat légáteresztő, nedvességtartó anyaggal (pl. geotextillel, kókuszrosttal) takarni kell (egyedi gyökérvédelem). A takaróanyagot nedvesen kell tartani. Vízelvezetési problémák miatt a fák gyökérszónája nem ázhat el, illetve nem állhat pangó vízben.

(12) A favédelmi zónában lehetőség szerint el kell kerülni sávalap készítését, azt pontalapok készítésével kell kiváltani. A pontalapok kialakítása során a statikailag fontos gyökerek nem sérülhetnek. Amennyiben sávalap építése nem kerülhető el, akkor a sávalap és a fa közé gyökérszárat kell építeni.

(13) A fa környezetében folyó munkák során a gyökérterületen való talaj vagy más anyag felhordását lehetőleg el kell kerülni. A gyökérterületen a talajlehordás tilos.

(14) Megtartandó fa esetében a fa csurgóterületén belül kizárólag víz- és légáteresztő burkolat építhető, és a fa törzse körül 1 méteres távolságon belül semmilyen burkolat nem létesíthető.

(15) Amennyiben gépek vagy más hőforrások miatt fennáll a veszélye annak, hogy a fának vagy a fa egy részének hőmérséklete 40 °C fölé emelkedik, akkor a fát ettől meg kell védeni (pl. hőszigeteléssel).

(16) Építkezéssel érintett fák 1,5 m-es körzetében építési anyagokat, kitermelt földet és törmeléket elhelyezni és tárolni tilos. Amennyiben a gyökérterület korlátozott idejű igénybevétele (megalapozott indokkal, kivételes esetben) nem kerülhető el, akkor a terhelt felület e lehető legkisebb legyen, és a talajt védő elemekkel kell ellátni, olyan módon, hogy a talajban a légcsere, vízellátás, terhelés elosztása és a káros szennyeződésekkel való védelem biztosítva legyen.

Fás és fásodó szárú kúszónövények védelme

11. §

(1) A fák kivágására és pótlására vonatkozó szabályokat kell alkalmazni a 15 m²-nél nagyobb területet befutott lombfelülettel rendelkező, fás és fásodó szárú kúszónövény kivágása vagy jelentős csonkítása esetén közterületen.

(2) Az Önkormányzat a zöldfalak létesítését a Környezetvédelmi Alapból támogathatja.

Különleges értékű fás szárú növények

12. §

(1) Az Önkormányzat által közvetlenül igazgatott közterületeken található fás szárú növényállományból különleges értékű fás szárú növénynek minősül a Budapest Főváros I. kerülete szempontjából kiemelt szakmai, tudományos, település- és kultúrtörténeti értéket képviselő fás szárú növény (fa, cserje, vagy fás szárú kúszónövény). A kerületi különleges értékű fás szárú növények jegyzékét a 3. melléklet tartalmazza.

(2) Különleges értékű fás szárú növény – a közvetlen élet- és balesetveszély-, valamint nagyobb vagyoni kár veszélyének elhárítása kivételével – nem vágható ki. Különleges értékű fás szárú növény részei – a közvetlen élet- és balesetveszély-elhárítás, nagyobb vagyoni kár veszélyének elhárítása illetve a növény állapotát

Általános szabályok

14. §

(1) Fás szárú növény kivágása – az élet-, egészség vagy vagyoni védelmet szolgáló beavatkozások kivételével – augusztus 16. és március 14. között történhet, ettől csak olyan zoológiai szakvélemény alapján lehet eltérni, mely szerint a fás szárú növény kivágása nem veszélyeztet védett természeti értéket.

(2) A rendelet hatálya alá eső területen fás szárú növény kivágását Budapest Főváros I. kerület Budavári Polgármesteri Hivatal jegyzője (továbbiakban: Jegyző) engedélyezi. A fakivágási engedély érvényességi ideje a véglegessé válás napjától számított egy év.

(3) Fakivágási engedély kiadásának csak az alábbi esetekben van helye:

- a) a fa növény-egészségügyi állapota miatt elengedhetetlen,
- b) a fa – statikai szakvéleménnyel igazoltan – épület, kerítés vagy bármely más építmény állagát veszélyezteti, illetve – favizsgálati szakvéleménnyel igazoltan – balesetet idézhet elő,
- c) a fa statikai zónáját érintő építési tevékenység semmilyen más módon nem oldható meg,
- d) arra hatósági vagy bírósági eljárás kötelez.

(4) Fás szárú növény kivágása, részeinek eltávolítása a rajta élő, fészkelő egyéb élőlényeket nem veszélyeztetheti. Indokolt esetben a kérelmező zoológiai szakvélemény benyújtására kötelezhető. Vegetációs időszakon belül elengedhetetlenül szükséges fakivágás esetén kötelező a zoológiai szakvélemény benyújtása.

(5) Közterületen történő fakivágás esetén a kivágandó fa törzsére az adott fa állapotát bemutató fadiagnosztikai adatlapot legkésőbb 7 nappal a kivágás előtt ki kell helyezni.

(6) A rendelet hatálya alá eső területen fakivágást csak favizsgáló és faápoló szakember vagy szakmérnök, faápoló technikus vagy belterületi fakitermelő végzettséggel rendelkező szakember végezhet.

(7) A rendelet hatálya alá eső területen faápolást csak favizsgáló és faápoló szakember, favizsgáló és faápoló szakmérnök, vagy faápoló technikus végzettséggel rendelkező szakember végezhet.

(8) A rendelet hatálya alá eső területen kiemelt jelentőségű fák ápolását csak MFE Minősített Faápoló végzettségű szakember végezheti. Kiemelt jelentőségű fa a Világörökségi területen levő minden fa, a településképi rendeletben meghatározott településképi szempontból jelentős fák, a Főkert mindenkori nevezetes fák jegyzékében megtalálható fák, illetve az e rendelet alapján kijelölt különleges értékű fák.

(9) 10 cm-nél kisebb törzsátmérőjű, nem kertészeti céllal ültetett (ellenőrzött faiskolából származó) fák, sarjak, spontán kikelt magoncok kivágása, eltávolítása nem engedélyköteles.

(10) Fák esetében:

- a) a lombkorona 10 térfogatszázalékot meghaladó mértékben történő eltávolítása csak favizsgálati szakvélemény alapján, szakfelügyelet mellett, a keletkező sebek szakszerű kezelésének feltételével történhet;
- b) a lombkorona 50 térfogatszázalékot meghaladó eltávolítása esetén jelen rendelet fakivágásra és pótlásra vonatkozó előírásait kell alkalmazni.

(9) A fa kivágására és pótlására vonatkozó szabályokat kell alkalmazni a fa lombzatának 50%-nál jelentősebb mértékű csonkítása esetén.

(10) A Jegyző a fa kivágása iránti kérelmet elutasíthatja, ha

- a) a kérelmező a fa pótlásáról hiánypótlási felhívás ellenére sem nyilatkozott, illetve egyéb hiánypótlási kötelezettségeit nem teljesítette,
- b) a kérelmező a számára előírt kompenzációs intézkedést nem tette meg,
- c) ha az közfeladat végrehajtását megakadályozza,
- d) ha a kivágás természetvédelmi, környezetvédelmi, élővilágvédelmi, településképi vagy kultúrtörténeti jogszabályi előírást vagy védelmet sért.

Fák pótlása magánterületen

16. §

(1) A Jegyző a fakivágás engedélyezése keretében rendelkezik a fa pótlásáról. Az engedélynek tartalmaznia kell a kivágás indokát, a pótlásként elültetendő előnevelt fa darabszámát, fajtát, a pótlás határidejét, a 21. §-ban szabályozott esetekben a pénzbeli megváltás összegét, valamint a befizetés határidejét is.

(2) A fa pótlásának helye lehetőség szerint a kivágással érintett ingatlan. Amennyiben a pótlás az ingatlan adottságai miatt nem, vagy csak részben teljesíthető, a pótlást a fakivágási engedélyben meghatározott más, e rendelet hatálya alá tartozó közterületi ingatlanon történő telepítéssel kell teljesíteni, az engedély kiállításától számított egy éven belül.

(3) A fapótlási kötelezettséget legalább 5 cm törzsátmérőjű (14/16 törzskörméretű), többször iskolázott fával kell teljesíteni, a mindenkor érvényben lévő szabványnak megfelelő minőségben.

(4) Amennyiben a fa pótlása részben vagy egészben sem a fakivágással érintett ingatlanon, sem más közterületi ingatlanon nem teljesíthető, a pótlási kötelezettséget részben vagy egészben pénzben kell megváltani.

(5) A (3) bekezdés szerinti pótlási kötelezettség a túltelepítés elkerülése érdekében úgy is teljesíthető, hogy a pótlásra előírt fa darabszámának egy részét a kivágással érintett ingatlanon ültetik el, a fennmaradó törzsátmérő alapján pótlendő fa ültetése pedig pénzben váltható meg.

(6) A (3)–(4) bekezdésben a hatóság által a pótlásra előírt fa darabonkénti költségének 2. melléklet szerinti összegét az Önkormányzat Környezetvédelmi Alapjába kell befizetni.

(7) Amennyiben a fás szárú növény kivágása

- a) annak inváziós jellege miatt történt, terjedés megelőzése céljából, úgy a pótlás a kivágott fa/fák törzsátmérőjének 0,5-szerese,
- b) annak rossz egészségügyi állapota, és az ebből fakadó balesetveszély miatt szükséges, és ez az ok a kérelmezőnek nem felróható, úgy a pótlási kötelezettség a kivágott fa darabszámával egyezik meg. Amennyiben az ok a kérelmezőnek felróható, úgy a pótlás a kivágott darabszám kétszerese,
- c) annak (természetes úton történt) kiszáradása miatt szükséges, a pótlási kötelezettség a kivágott fa darabszámával egyezik meg,
- d) vagyon veszélyeztetése miatt szükséges, a pótlási kötelezettség a kivágott fa darabszámával egyezik meg,
- e) közműfektetés, -javítás, illetve üzemzavar-elhárítás miatt szükséges, a pótlás a kivágott fa darabszámával egyezik meg,
- f) építés, építmény elhelyezése miatt szükséges, a pótlás a kivágott fák törzsátmérőjének megfelelő törzsátmérő szerinti,

(22) A katasztrófavédelmi okokból történő kivágás esetén a pótlásról az érintett ingatlan tulajdonosának kell gondoskodnia lehetőség szerint a kivágott fa fahelyén, a kivágott fa darabszámával megegyező mértékben. Az utólagos bejelentést a kivágást végrehajtó szervezet a jelen rendelet 1. mellékletében található űrlap és mellékletei segítségével köteles megtenni 3 munkanapon belül.

(23) Amennyiben a fás szárú növény pótlása, az ingatlan adottsága miatt nem, vagy csak részben teljesíthető, úgy a természetbeni pótlással nem teljesíthető kötelezettség helyett a Jegyző az ingatlan hasznáóját pénzbeli megváltás fizetésére (továbbiakban: kompenzációra) kötelezi e rendelet 21. §-a szerint.

Fák kivágása közterületen

17. §

(1) Közterületen lévő fás szárú növényt a tulajdonos engedélye nélkül kivágni, megcsonkítani, metszeni, gallyazni tilos.

(2) A közterületen lévő fás szárú növény kivágásának és pótlásának szabályait a fás szárú növények védelméről szóló 346/2008. (XII.30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr) 6-8. §-ai határozzák meg, a fás szárú növény kivágási engedélyre irányuló kérelemhez a Kr. 10. melléklete szerinti nyomtatványt kell alkalmazni. A fakivágási engedély érvényességi ideje a kiállítás napjától számított egy év.

(3) A közúti közlekedés biztonsága, illetve az élet- és vagyonvédelem biztosítása érdekében olyan katasztrófavédelmi helyzetekben, amikor szélvihar, tüzeset, zivatar, villámlás okozta kár, kidőlésveszély, közlekedési baleset vagy egyéb vis maior helyzet miatt azonnali katasztrófavédelmi beavatkozásra van szükség, az adott fás szárú növény előzetes engedély nélkül, de utólagos bejelentéssel, favizsgálati szakvéleménnyel, illetve post mortem favizsgálati szakvéleménnyel és fotódokumentációval igazoltan kivágható.

(4)² A közterületen kivágott fa és cserje maradványai a közterület tulajdonosát illetik. A polgármester kezdeményezésére a közterület tulajdonosának hozzájárulásával a maradványok átruházhatók a kivágást végző részére, vagy más közérdekű - így különösen szociális ellátási - célokra rendelkezhetők.

Közterületen lévő fa pótlása

18. §

(1) Közterületen ültetett és kivágásra kerülő minden fát fajtól és mérettől függetlenül – a tulajdonosi hozzájárulás nélkül ültetett fás szárú növények eltávolítása esetének kivételével – pótolni kell, lehetőség szerint a kivágással érintett ingatlanon.

(2) Amennyiben a fás szárú növény kivágása

- a) annak inváziós jellege miatt történt, terjedés megelőzése céljából, úgy a pótlás a kivágott fa/fák törzsátmérőjének 0,5-szerese,
- b) annak rossz egészségügyi állapota, és az ebből fakadó balesetveszély miatt; a fa (természetes úton történt) kiszáradása miatt; élet-, egészség vagy vagyon veszélyeztetése miatt; vagy közműfektetés, -javítás, illetve üzemzavar-elhárítás miatt szükséges, a pótlási kötelezettség a kivágott fa darabszámával egyezik meg,
- c) építés, építmény elhelyezése miatt szükséges, a pótlás a kivágott fák törzsátmérőjének megfelelő törzsátmérő szerinti,
- d) illegálisan történt, a pótlás a kivágott fák törzsátmérőjének kétszerese.

² Eltérő szöveggel hatályba léptette a 25/2023. (VI. 30.) önkormányzati rendelet 2. §-a, hatályos 2023. július 2-től.

Cserjék pótlása közterületen

19. §

- (1) Közterületen lévő cserje kivágása esetén a cserje pótlását lehetőleg a kivágott cserjével azonos helyrajzi számú területen történő ültetéssel kell megoldani.
- (2) A pótlási kötelezettség mértéke a kivágott cserje darabszámával egyezik meg, a telepítendő cserje esetében 3 éven belül kell biztosítani a legalább azonos területi borítást.
- (3) Amennyiben a helyben történő pótlás a helyszín adottságai miatt nem lehetséges, valamint nem jelölhető ki a pótlás helyszínéül más ingatlan, vagy engedély nélküli cserje kivágása esetén a pótlás pénzben váltandó meg.
- (4) A kivágott cserje pótlásának pénzbeli megváltása esetén a kivágott cserje pótlásának összegét az 2. melléklet tartalmazza, mely összeget az Önkormányzat Környezetvédelmi Alapjába kell befizetni.

Építési engedélyezés vagy egyszerű bejelentés miatt történő fakivágásra vonatkozó különleges szabályok

20. §

- (1) Építési engedélyezési vagy egyszerű bejelentési eljárás miatt történő fakivágásra a 14.-19. §-ban foglaltakon kívül az ezen szakaszban foglalt szabályokat is alkalmazni kell.
- (2) Építési engedély vagy egyszerű bejelentési kötelezettségből adódó fakivágás esetén a pótlást az építési engedély hatályának időtartama alatt, vagy bejelentés esetén a kiállításától számított 2 éven belül kell teljesíteni.
- (3) Ha az építkezés következtében károsodott, rongálódott vagy vált életképtelenné egy fa, annak pótlási kötelezettsége az engedély nélküli fakivágással egyenértékű.
- (4) A fakivágási kérelemhez a 15. § (3) bekezdésében szereplő dokumentumokon túl csatolni szükséges
  - a) az építkezéssel összefüggésben történő fakivágás esetén a véglegessé vált építési engedélyt vagy egyszerű bejelentési kötelezettség esetén az ezt bizonyító dokumentumot,
  - b) az érintett fákra vonatkozó favizsgálati szakvéleményt és a 7. melléklet szerinti faültetési tervet,
  - c) a megmaradó fákra vonatkozó favédelmi tervet.
- (5) Az építési munkaterületen tájékoztató tábla elhelyezése kötelező a fakivágás megvalósítása előtt legalább 8 nappal, közterületről jól látható módon, amelynek tartalmaznia kell
  - a) az építető nevét, elérhetőségét,
  - b) a fakivágási engedély iktatószámát, érvényességi idejét,
  - c) a fakivágást végző vállalkozás nevét, elérhetőségét és
  - d) a fakivágások számát és várható időpontját.

A pótlási kötelezettség pénzbeli megváltása

21. §

- (1) A fás szárú növények pótlására vonatkozó kompenzáció összegét a 2. melléklet szerint kell megállapítani.
- (2) A kompenzáció összegét legkésőbb a fás szárú növény kivágását engedélyező, illetve a pótlási kötelezettséget elrendelő határozat véglegessé válását követő 60 napon belül kell az Önkormányzat

Támogatás a magánterületen álló fák szakszerű vizsgálatára és ápolására

24. §

(1) Az Önkormányzat támogatást biztosít az I. kerület közigazgatási területén levő, nem közterületen elhelyezkedő fák szakszerű állapotfelmérésére és kezelésére, az alábbiak szerint:

- a) vizuális favizsgálat: legfeljebb 20 000 Ft/fa
- b) műszeres vizsgálat (pl. Fakopp): legfeljebb 25 000 Ft/fa
- c) faápolás: legfeljebb 50 000 Ft/fa támogatási összeg erejéig.

(2) A támogatott állapotfelmérést kizárólag favizsgáló és faápoló szakmérnök végezheti, a faápolást kizárólag favizsgáló és faápoló szakmérnök vagy faápoló technikus szakember végezheti.

(3) A Jegyző ugyanazon fa esetében, két évenként egyszer biztosíthatja a (1) bekezdésben rögzített támogatást.

(4) A támogatást igényelhetik magánszemélyek, közös tulajdont képező ingatlanok tulajdonosainak képviselői, vagy társasházak (közös képviselő vagy intéző bizottság elnöke útján).

(5) A támogatás együttes feltételei:

- a) a kérelmező számlaszámát is tartalmazó kérelem, amelyet a Jegyzőhöz kell benyújtani,
- b) társasház esetén társasházi alapító okirat bemutatása,
- c) a favizsgálat illetve faápolás kivitelezését követően a vállalkozó által kiállított számla eredetiben történő bemutatása, illetve egy számlamásolat csatolása.

(6) Az (5) bekezdésben jelzett feltételek bármelyikének hiánya esetén nincs mód a támogatás biztosítására.

(7) A számla benyújtását követő 60 napon belül a Jegyző gondoskodik a kérelem jogosultságának elbírálásáról, és a támogatási összeg átutalásáról.

Támogatás komposztkeretek beszerzésére

25. §

(1) Az Önkormányzat támogatást biztosít az I. kerület közigazgatási területén levő, magánterületi kertekben, udvarokban felállítandó komposztkeret beszerzésére, legfeljebb 30 000 Ft/komposztkeret erejéig.

(2) A támogatást igényelhetik magánszemélyek, közös tulajdont képező ingatlanok tulajdonosainak képviselői, vagy társasházak (közös képviselő vagy intéző bizottság elnöke útján).

(3) A támogatás együttes feltételei:

- a) a kérelmező számlaszámát is tartalmazó kérelem, amelyet a Jegyzőhöz kell benyújtani,
- b) társasház esetén társasházi alapító okirat bemutatása,
- c) a komposztáló megvételét igazoló számla eredetiben történő bemutatása, illetve egy számlamásolat csatolása
- d) legalább 1 db fénykép a kertben vagy udvarban felállított és beüzemelt komposztálóról.

(4) A (3) bekezdésben jelzett feltételek bármelyikének hiánya esetén nincs mód a támogatás biztosítására.

(5) A számla benyújtását követő 60 napon belül a Jegyző gondoskodik a kérelem jogosultságának elbírálásáról, és a támogatási összeg átutalásáról.

FAKIVÁGÁSI ENGEDÉLYKÉRELEM / UTÓLAGOS BEJELENTÉS*
a nem közterületen lévő fás szárú növényekre (fák, cserjék, kúszónövények)

A fásszárú növények és zöldfelületek védelméről és a fakivágás helyi szabályairól szóló, Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat 21/2023. (VI. 6.) önkormányzati rendelete (továbbiakban: Ökr.) alapján fakivágási engedélykérelemmel / bejelentéssel* fordulok Budapest Főváros I. kerület Budavári Polgármesteri Hivatal Jegyzőjéhez.

Kérelmező neve:

Címe / székhelye:

Adóazonosítójele / adószáma:

Telefonszáma:

A kivágás indoka:

Az érintett ingatlan címe, helyrajzi száma, az érintett fás szárú növény pontos elhelyezkedése (szöveges leírással vagy rajzos ábrázolással):

A kivágni tervezett/kivágott fás szárú növény(ek):

Sorszám	A fa/cserje/kúszónövény faja, fajtája	Törzsátmérő (földtől számított 1 méter magasságban)

A fás szárú növények kivágását és pótlását a Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testületének 21/2023. (VI. 6.) önkormányzati rendelet, valamint 346/2008. (XII. 30.) Korm. rendelet szabályozza.

Fa elhelyezkedése a településen belül	C szorzó értéke
4. Magas laksűrűségű (Budapest Településszerkezeti Terve szerinti Ln-1, Ln-2, Ln-3, vagy Ln-T jelű) nagyvárosias lakóterületek, vagy környezetében terhelt területen (így különösen lakótelepen, iparterület védőfasorában) álló fa	1
5. Kertés beépítésű területen álló fa	0,5

1.4. **D:** a kivágott fa fakataszterben meghatározott koronaállapotához rendelt szorzószám, amely

Fa koronaállapota	D szorzó értéke
1. A korona formája ép, a lombveszteség nem haladja meg a 10%-ot	1
2. A korona lombvesztesége 10-25 %	0,75
3. A korona lombvesztesége jelentős, 25-50% közötti	0,5
4. A korona lombvesztesége 50 % feletti	0,25
5. A korona elhalt, teljes a lombveszteség	0

1.5. **E:** a kivágott fa fakataszterben meghatározott általános egészségi állapota és életképessége szerinti szorzószám, amely

Fa általános egészségi állapota és életképessége	E szorzó értéke
1. A fa egészségi állapota kitűnő	1
2. Beavatkozással a fa élettartama a termőhely által meghatározott maximális életkort megközelíti	0,75
3. A fa a termőhely által meghatározott életkor előtt lecserélendő	0,5
4. A fa egy évtizeden belül lecserélendő	0,25
5. A fa – állapota vagy károkozás veszélye miatt – sürgősen lecserélendő	0,1

1.6. **M:** a fafaj favizsgálati szakvéleményben meghatározott dendrológiai értékét jelző szorzószám, amely

Fa dendrológiai értéke	M szorzó értéke
1. Értékes fafaj	1
2. Közepesen értékes fafaj	0,75
3. Kevésbé értékes vagy invazív fafaj	0,5

2. A számítás részletes ismertetése megtalálható a MFE „Útmutató a fák nyilvántartásához és egyedi értékük kiszámításához” c. kiadványa 5.2. fejezetében. A faérték számításához letölthető applikáció címe: „Faérték”. Közterületen az érték megadható a nyilvános fakataszterben elérhető faérték adattal.

3. Közterületen **cserjék** kivágása esetében a kompenzáció összegét a kivágott, de pótlásra nem kerülő tövek darabszáma alapján kell megállapítani az alábbiak szerint:

3.1. 0,5 méternél alacsonyabb cserjék esetében 10 000 Ft/db,

3.2. 0,5-1,0 m közötti magasságú cserjék esetében 20 000 Ft/db, 3.3. 1,0 m-nél magasabb cserjék esetében 40 000 Ft/db.

4. sz. melléklet

1. Ültetésre nem javasolt fás szárú növényfajok

Inváziós terjedésű fás szárú növények*	
Magyar név	Latin név
Amerikai (vörös) kőris	<i>Fraxinus pennsylvanica</i>
Cserjés gyalogakác	<i>Amorpha fruticosa</i>
Ezüst juhar	<i>Acer saccharinum</i>
Fehér akác	<i>Robinia pseudoacacia</i>
Keskenylevelű ezüstfa	<i>Elaeagnus angustifolia</i>
Kései meggy	<i>Padus serotina</i>
Mirigyes bálványfa	<i>Ailanthus altissima</i>
Nyugati ostorfa	<i>Celtis occidentalis</i>
Zöld juhar	<i>Acer negundo</i>
Tövises lepényfa	<i>Gleditsia triacanthos</i>
Torzsás ecetfa	<i>Rhus typhina</i>
Japán komló	<i>Humulus japonicus</i>
Közönséges vadszőlő	<i>Parthenocissus inserta</i>
Egyéb okokból ültetésre nem javasolt fajok	
Illatos császárfa	<i>Paulownia tomentosa</i>
Nyárfa nemzetség termős ivarú egyedei	<i>Populus sp.</i>

*a fás szárú növények védelméről szóló 346/2008. (XII. 30.) Korm. rendelet 1. melléklete (Inváziós fajú fás szárú növények), valamint az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény végrehajtásáról szóló 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet 3. melléklete B) pontja (Az intenzíven terjedő fa- és cserjefajok jegyzéke) alapján

2. Lágyszárú növényfajok, amelyek terjedése a zöldfelületeken megelőzendő

Inváziós terjedésű lágyszárú növények	
Magyar név	Latin név
Ürömlevelű parlagfű	<i>Ambrosia artemisiifolia</i>
Karmazsinbogyó / alkörmös fajok	<i>Phytolacca americana,</i> <i>Phytolacca esculenta</i>
Japánkeserűfű	<i>Fallopia x bohemica</i>
Aranyvessző fajok	<i>Solidago gigantea,</i> <i>Solidago canadensis</i>
Bíbor nebáncsvirág	<i>Impatiens glandulifera</i>
Közönséges selyemkóró	<i>Asclepias syriaca</i>

Magyar név	Latin név
kislevelű kacurafa	<i>Cercidiphyllum japonicum</i>
júdasfa	<i>Cercis siliquastrum</i>
törökmogyoró	<i>Corylus colurna</i>
ginkgo	<i>Ginkgo biloba</i>
csörgőfa	<i>Koelreuteria paniculata</i>
vörösfenyő (és fajtái)	<i>Larix decidua</i>
ámbrafa	<i>Liquidambar styraciflua</i>
tulipánfa	<i>Liriodendron tulipifera</i>
fehér és fekete eper	<i>Morus alba, M. nigra</i>
perzsa varázsfa	<i>Parrotia persica</i>
közönséges (juharlevelű) platán	<i>Platanus x acerifolia</i>
keleti platán	<i>Platanus orientalis</i>
duglászfenyő (és fajtái)	<i>Pseudotsuga menziesii</i>
szomorú kecskefűz	<i>Salix caprea 'Pendula'</i>
csavartlevelű fűz	<i>Salix babylonica</i>
japánakác	<i>Sophora japonica</i>

A faültetési terv tartalmi követelményei

1. Alapadatok:

- a) A faültetést végző adatai (neve, címe)
- b) Helyszín (helység, kerület, ingatlan címe, helyrajzi száma)
- c) Tulajdoni viszonyok
- d) Tervezett időpont

2. A telepítendő fa adatai

- a) Botanikai és fajta megnevezése
- b) Díszfaiskolai méretei
- c) Minőségi követelményei

3. A faültetés helyének és környezetének részletes leírása

- a) Környező épületek, burkolt felületek
- b) A telepítendő fa föld felett és a felszín alatt – a kifejlett állapotában – elfoglalt területén található vonalas és egyéb műszaki létesítmények,
- c) Jogszabályban vagy hatóság által előírt védőtávolsággal bíró objektumok
- d) Meglévő és tervezett egyéb növényzet

4. A telepítési technológia leírása

- a) A talajcsere, a vízellátás, a vízelvezetés és a tápanyag-utánpótlás
- b) A fa rögzítése
- c) A fa és a fahely védelme

5. A fahelyeket, az egyéb növényzetet és a műszaki létesítményeket méretarányosan, védőtávolságokkal együtt ábrázoló helyszínrajz és metszetrajok 6. A telepített fa ültetés utáni első öt évben történő fenntartási munkáinak leírása 7. Adatszolgáltatások, hatósági egyeztetések, előírások dokumentumai.

---

⁹ Hatályon kívül helyezve a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján, hatályos 2023. július 2-től.